

MODERN SVENSKA

28/10-73

Funderar ni på språkriktighetsproblem? Vår spalt Modern svenska be-

handlar språkfrågor av allmänt intresse, som besvaras av professor Carl-Eric Thors. Sänd in frågor till Dagboken som vidarebetordrar dem till språkvetaren.

1. "Jag har hört ordet **guide** uttalas "gidd" i Sverige. Är detta det korrekta uttalet där eller går det också an att säga "gajd"? — Ordet **guide** har inkommit i svenskan från två håll, från franskan och från engelskan. Uttalet "gidd" (med s.k. hårt g som i gå eller "gid" med långt i) är franskt, "gajd" är det engelska uttalet. Båda uttalen anses korrekta. Det intressanta är att den nionde upplagan av Akademiens ordlista (1950) ställer skrivningen **gid** eller **gidd** främst och **guide** i andra hand; man föredrog det franska uttalet. I den nya, tionde upplagan som kom för någon månad sedan, ställes stavningen **guide**, med uttalet "gajd" eller "gidd" först, **gid** kommer i andra hand. Dessa förändringar i ordlistan visar att det engelska uttalet nu trängt fram; hos oss är det väl nära nog allenarådande.

2. "Är det korrekt att bruka ordet **opasslig** i betydelsen 'inte riktigt kry'. Borde det inte vara motsats till **passlig**?" — Det är helt korrekt att bruka **opasslig** i betydelsen "lätt sjuk", t.ex. "Han kände sig opasslig och gav återbud till festen". Detta är närapå den enda betydelsen hos **opasslig** i Sverige. Som motsats till **passande**, **passlig** brukas där **opassande** och **olämplig** (uppträda opassande). De orden är ju vanliga också här och jag föredrar avgjort dem framför **opasslig** i betydelsen "icke passande".

3. Nyligen dryftades i denna spalt bruket av kolon och komma i prisuppgifter, t.ex. 15,—. Jag sade då att jag inte är svag för komma i sådana fall. Från bankmannahåll har påpekats att bankerna rekommenderar komma, och en affärsman påpekar att skrivmaskinernas konstruktion gör att man i affärlivet föredrar komma för att slippa trycka ned tangenten för stora bokstäver. Den måste ju användas, när man skriver ett kolon.

Carl-Eric Thors

NBL 28/10 1973